

Næringskomiteen

Ressurssituasjonen for sentrale bestander

Under årsmøtet til Fiskebåt den 12-13 februar ble det fattet følgende uttalelse om dette temaet:

”Fiskebåt tar innledningen til forskningsdirektør Geir Huse ved Havforskningsinstituttet til orientering.

Fiskebåt mener det er viktig å bevare og utvikle samarbeidet mellom fiskerinæringen, norske fiskerimyndigheter og havforskningen om ressursforvaltningen. Dette gjelder ikke minst overvåkingen av fiskebestandene. Det er fiskerne som hver dag følger med på det som skjer i havet, og det er viktig at fiskerne blir lyttet til når det oppstår usikkerhet om kartet stemmer med terrenget. Fiskebåt mener generelt at det er en god dialog mellom næringen og havforskningen, og konstaterer at Havforskningsinstituttet følger opp innspill fra næringen. Fiskebåt har tillit til det arbeidet som Havforskningsinstituttet gjør, og til at kvoterådene til enhver tid er basert på best tilgjengelig informasjon. Fiskebåt er samtidig opptatt av at det skal være et klart skille mellom forskning og forvaltning, og at forskerne og forvalterne er sine roller bevisst.

Fiskebåt har prinsipielt valgt å legge kvoterådene fra Det internasjonale havforskningsrådet (ICES) til grunn for vårt arbeid i ressursforvaltningen. Selv om det kan være uenighet mellom fiskerne og forskerne, er kvoterådet fra ICES det beste vi har å forholde oss til, og det som har størst troverdighet i opinionen. At en stor andel av landingene av norsk fisk er sertifisert i henhold til Marine Stewardship Council (MSC) sin miljøstandard, forplikter også fiskerinæringen. Fiskebåt har samtidig vært kritisk til at enkelte kvoteråd fra ICES åpenbart har vært basert på et for dårlig kunnskapsgrunnlag, og spesielt alvorlig er dette når det har skjedd for de kommersielt viktigste fiskebestandene. Fiskebåt har derfor i enkelte tilfeller bedt om at kvoteråd fra ICES tilsidesettes og evalueres gjennom en benchmark. Dette gjelder blant annet årets kvoteråd for makrell.

Fiskebåt mener at økt satsing på ressursforskning er en god investering for Norge, og at mer kunnskap er nødvendig for å sikre og skape bærekraftig vekst i havnæringene. Fiskebåt er positiv til at det gjennom et spleiselag mellom staten og fiskerinæringen har lyktes å styrke ressursforskningen de siste årene. Det er også positivt at opprettelsen av Faglig utvalg for ressursforskning (FUR) har gitt næringen større innflytelse over prioriteringen av midlene som næringen betaler gjennom forskningsavgiften. Fiskerinæringen er avhengig av at fiskebestandene blir høstet bærekraftig. Fiskeressursene er grunnlaget og fremtiden for næringen.

Fiskebåt mener at det bør iverksettes tiltak for å styrke rekrutteringen av ressursforskere i Norge, ikke minst for å unngå at forskningen på sentrale bestander blir for avhengig av enkeltpersoner. Det vises i denne forbindelse til FHF-rapport fra desember 2014 om fiskerinæringens prioriteringer for ressursforskning, skrevet av Dankert W. Skagen, hvor det foreslås ulike tiltak for å styrke rekrutteringen av ressursforskere. Det foreslås også tiltak for å heve den faglige kompetansen til ressursforskere. Fiskebåt mener det er viktig at disse forslagene blir fulgt opp.

Nordøstarktisk torsk

Både totalbestanden og gytebestanden vokste raskt etter 2006 og nådde toppen i 2013. Etter dette har det vært en nedgang, men både totalbestanden og gytebestanden er fremdeles over langtidsgjennomsnittet. Gytebestanden i 2018 er beregnet til 1,5 millioner tonn, mens totalbestanden er beregnet til 2,6 millioner tonn. Avtalt totalkvote for 2019 er 725 tusen tonn. Fiskebåt er bekymret for siste års manglende toktdekning av bestanden i russisk sone, og anmoder om økt innsats for å sikre en fullgod dekning på alle tokt som brukes i bestandsberegningene.

Nordøstarktisk hyse

Bestanden av nordøstarktisk hyse er det siste tiåret beregnet til å ha vært på et historisk høyt nivå. De siste årene har vist en nedgang og gytebestanden er nå på et normalt nivå, men nye sterke årsklasser er ventet å gi et løft i bestanden de neste årene. Gytebestanden i 2018 er beregnet til 253 tusen tonn, mens totalbestanden er beregnet til 505 tusen tonn. Avtalt totalkvote for 2019 er 172 tusen tonn. Siste års bestandsberegninger har gitt store endringer estimerte bestandsstørrelser og noe av forklaringen kan skyldes manglende toktdekning av de eldre aldersgruppene. Fiskebåt anmoder om at det gjennomføres et gytetokt på hyse og at det sikres fullgod dekning på eksisterende tokt, ikke minst i russisk sone. Fiskebåt mener også det er viktig at Havforskningsinstituttet tildeler nok ressurser til forskningen på hyse frem mot metoderevisjonen i 2020.

Nordøstarktisk sei

Bestanden av nordøstarktisk sei er det siste tiåret beregnet til å ha vært på et relativt stabilt nivå. Gytebestanden i 2018 er beregnet til 383 tusen tonn, mens totalbestanden er beregnet til 714 tusen tonn. Avtalt totalkvote for 2019 er knapt 150 tusen tonn. Seitoktet dekker ikke de yngste årsklassene, og dette bidrar til usikkerhet i fremskrivingene. Fiskebåt anmoder om at Havforskningsinstituttet vurderer ny teknologi, som autonome fartøy, for å få et bedre mål på seirekutteringen.

Norsk vårgytende sild

Bestanden av norsk vårgytende sild er redusert etter flere år med moderat rekruttering, men situasjonen har stabilisert seg med en gytebestand for 2018 beregnet til 3,8 millioner tonn. En lovende 2016 årsklasse er forventet å snu den negative trenden, og bidra til en vekst i gytebestanden frem mot 2020. Forvaltningsplanen ble revidert i 2018 med en fiskedødelighet på $F=0,14$, og en ny tiltaksgrense for gytebestanden på 3,18 millioner tonn. Fiskebåt er tilfreds med endringene som er gjort i forvaltningsplanen for norsk vårgytende sild, men stiller spørsmål ved at Blim opprettholdes på samme nivå som tidligere.

Makrell

Bestanden av makrell er nedadgående etter å ha vært på et høyt nivå en periode. ICES kom med en bestandsvurdering i høst som fiskeflåten ikke kjenner igjen i forhold til hva de registrerer på havet. Havforskningsinstituttet legger vekt på at det er betydelig grad av usikkerhet i bestandsberegningen for makrell for 2019, og det er tatt initiativ til en ekstraordinær metoderevisjon som skal slutføres i mars 2019. Fiskebåt mener at det er foruroligende at ICES i løpet av en toårsperiode foretar en så radikal endring av bestandsvurderingen av en så viktig bestand som makrell. Til tross for den store usikkerheten ga ICES et kvoteråd. Kyststatene valgte å ikke følge dette rådet, og avtalte å redusere totalkvoten med 20%. Det har vært mye diskusjon rundt usikkerheten og de lave gjenfangstratene i den nye merke-gjenfangst tidsserien. Fiskebåt mener det er viktig at forskerne greier å forklare årsaken til de lave gjenfangstratene, og vurderer om merke-gjenfangstdataene er en nyttig datakilde i bestandsberegningene.

Lodde

Fiskebåt viser til at det har hersket stor usikkerhet rundt størrelsen på loddebestanden i Barentshavet de siste årene, og bestandsberegningene og kvoterådgivningen er sårbar ved at den nesten

utelukkende baseres på høsttoktet. Fiskebåt var derfor positiv til at Havforskningsinstituttet imøtekom næringens ønske om å starte opp igjen målingen av loddebestanden under gyteinnsiget. Fiskebåt viser til at Havforskningsinstituttet skisserte en modell der det skulle brukes tre fartøyer over en 14 dagers periode for å måle loddeinnsiget, men at dette nå er redusert til ett fartøy. Fiskebåt mener at dette ikke er tilstrekkelig, og stiller spørsmål ved om Havforskningsinstituttet i tilstrekkelig grad prioriterer dette loddetoktet. Målsettingen må være å få bedre kunnskap og sikre grunnlaget for å høste bestanden bærekraftig.”

Vennlig hilsen
FISKEBÅT

Audun Maråk

Jan Ivar Maråk

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.